

Przedpłata wynosi:

w Krakowie:
miesięcznie 1 złr. 35 cnt., kwartalnie 4 złr.,
półrocznie 8 złr., rocznie 16 złr.
Za odosłanie do domu dołącza się 15 cnt.
miesięcznie.
Na prowincji i w całej monarchji Austro-Węg.:
miesięcznie 1 złr. 70 cnt., kwartalnie 5 złr.,
półrocznie 10 złr., rocznie 20 złr.
Numer pojedynczy 6 cnt. na prowincji 10 cnt.

KURJER POLSKI

wychodzi codziennie o godzinie 8 rano.

Cena ogłoszeń:

Za wiersz petytowy, lub jego miejsce, za
pierwszy raz 10 cnt., za następne po 5 cnt.
Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 cnt.
od wyrazu, tłustym drukiem po 5 cnt. od
wyrazu. Minimum ceny drobnych ogłoszeń
25 cnt. „Nadesłane“ 20 cnt. od wiersza.

Adres dla telegramów:

„KURJER POLSKI“ — KRAKÓW.

Rękoпись Redakcja nie zwraca.

Redakcja i Administracja: ulica Florjańska Nr. 29.

Opinia rosyjska w Bułgarii.

Swiel petersburski zastanawia się w arty-
kule wstępnym nad kwestją bułgarską.
Pismo to zaznacza, że jedynie w interesie
pokoju ogólnie europejskiego rząd ruski po-
wstrzymywał się dotąd i powstrzyma się
jeszcze w ciągu pewnego czasu od stanc-
wczego w sprawie bułgarskiej kroku.
Zuchwałość rządów sofijskich może wszelką
wyczerpać cierpliwość, do czego zresztą
widocznie dąży rząd bułgarski, uważający
wojnę europejską za jedyny środek rozwią-
zania kwestji. „Obraża kawasa ruskiego w
Filipopolu w czasie misji jen. Kaulbarsa,
zamordowanie przyjaciół Rosji, ogłoszenie
fałszowanych dokumentów Jakobsona, zu-
chwałość prasy bułgarskiej wobec Rosji,
przeszkody czynione ruskiemu Towarzystwu
żeglugi dunajskiej, obrażanie prawostawia
i duchowieństwa — wszystko to są wy-
zwania rzucone Rosji przez uzurpatorów“.
Swiel nie sądzi, by własciwem było wy-
zwania te przyjmować, choćby dlatego, że
jego zdaniem, rząd sofijski jest tylko nar-
zędziem w ręku agentów austriackich i
niemieckich i powtóre dlatego, że „bezpo-
średnie wniechanie się Rosji do spraw buł-
garskich doprowadziłoby do niewłaściwej
walki, w celu powtórnego wyzwolenia na
rodz bułgarskiego z pod jarzma jego wła-
snych wyrodných dzieci“. „Zachowując sy-
stem wycofujący — powiada Swiel — go-
tować się trzeba z wolna do walki z opie-
kunami obecnej Bułgarii“. Zresztą Swiel
nie wątpi o tem, że naród bułgarski zruci
sami wkrótce jarzmo tej opieki cudzo-
ziemskiej, „stan rzeczy bowiem w Bułgarii
jest zbyt naturalnym, by mógł trwać
dłużej“. Symptom zwrotu w uosposobieniu
bułgarskich Swiel upatruje we wzroście
prasy opozycyjnej, reprezentowanej przez
organy Postep i Robotnik. Objaw ten wskaz-
uje, jak widać z telegramu do Now. Wyr.,
odmienne ma nieco od wskazywanych przez
Swiel źródła. Telegram opiewa, że prasa
opozycyjna ma jedynie na celu obalenie
Stambulowa — na czele jej stoją roznajni
byli ministrowie i ludzie inspirowani przez
dyplomację austriacką i księcia Koburskiego,
który nawet udziela pisomni opozycyjnym
pewnej zapomogi pieniężnej.

W SPRAWIE WODOCIĄGOWEJ.

Po upływie dwudziestu dwóch lat uzy-
skana nareszcie woda gruntowa prawo oby-
watelstwa między wodami mogącemi się
współbiegać o zaopatrzenie Krakowa w
dobrą i zdrową wodę dla wodociągu miej-
skiego, gdyż uchwała z dnia 30 czerwca
1893 r. udzieliła Rada miasta komisji wo-
dociągowej kwotę 4.000 złr. na kosztą ja-
kościowych badań wód gruntowych w oko-
licy Krakowa. Wodociągi miejskie bywają
zaopatrywane w potrzebną dla nich wodę
z jezior, rzek i strumyków, ze źródeł gór-
nych to jest nadziemnych, i wgłębnych,
czyli wód gruntowych, a nareszcie — skąd
wszystkie wody na świecie pochodzą — to
jest wprost z atmosfery, co przeważnie w
najnowszych czasach się dzieje w Anglii,
najdłuższym kraju naszej kuli ziemskiej.

Przed 22 ch laty wydano w krakowskiej
komisji wodociągowej wyrok na wszelkie
wody gruntowe, motywując go tem, że każ-
da woda gruntowa jest przewodnikiem kon-
tagliów. Przeciwnie temu przesądowi walka się
nieustannie aż dotąd toczyła i dopiero te
raz została stanowczo rozstrzygnięta. Jest
to więc znów jedna z tych dodatkich zdo-
byczy, o których niedawno temu wspom-
niałem, omawiając sprawę wodociągową, bo
posiadamy w blizkiej okolicy w kilku punk-
tach, znakomitej jakości wody gruntowe,
czego dowodem dolina Sułszówki w Gi-
bułtowiu i dolina rzeki Białychoy na Pra-
dniku Białym, które dotąd ignorowano.

Jakoż główną dolinę rzeki Wisły nie
badano dotąd dostatecznie i prawidłowo,
bo ją badano tylko do głębokości, do któ-
rej sięgają studnie nortonowskie, a to w ce-
lu by się dostać do czystej wody, która by
oszczędziła znaczne koszty filtracji wody
rzecznej. Przekonawszy się jednak, iż wo-
da wgłębna nie pochodzi wcale z koryta
Wisły lecz tam odpływa, i że w tej głębo-
kości z jakiej ją można było studnią Nor-
tona wydobyć, jest wszędzie niezdatną dla
wodociągów, bo mniej lub więcej zakażoną,
zaniechaną wszelkich badań sięgających do
głębszych kondygnacji, mimo tego, że za-
przeć dotąd nie można stanowczo, iż
w dolinie Wisły nie ma dobrej i zdrowej
wody gruntowej jest bowiem faktem udo-
wodnionym urzędowymi pomiarami ilości
wody, przyprływającej korytem Wisły, celem
regulacji tegoż koryta przeprowadzono
ściśle i umiejętnie, iż między Tyńcem, a
mostem żelaznym na Zwierzynku, pomimo
zupelnego braku widocznych bocznych do-
pływów, przy normalnym wodostanie, prze-
pływa korytem Wisły pod mostem zwie-
rzyńskim, blisko 3 metry sześciennie więcej
wody w jednej sekundzie, jak w Tyńcu.
Źródła wydobywające się na tej 10 kilo-
mistrzowej przestrzeni w korycie samej rzeki
Wisły są znaczne, wydając mniej więcej 20
razy tak wielką ilość wody, jak wydają
wszystkie źródła regulickie. Ta skonstato-
wana, tak znaczna ilość wydobywającej się
na powierzchni wody gruntowej, potwier-
dza, jak mylnie są przypuszczenia, iż w do-
linie Wisły pod Krakowem, nie ma dosta-
tecznej ilości wody gruntowej dla wodociągu
krakowskiego, i jak wielce pożądana i pou-
czająca byłoby zbadanie i wyjaśnienie tego
zjawiska, by się dowiedzieć skąd ta wspo-
mniana woda, w takiej znacznej ilości się
wydobywająca, pochodzi.

Jakoś tej wody jest dotąd całkiem nie-
znana, będzie ona z pewnością bardzo róż-
norodna, ale że jest w tej znacznej ilości
także i woda źródłana o znakomitych przy-
miotach, dowodem tego są źródła z najdo-
skonalszą wodą, wyryskujące na tej prze-
strzeni w kilku miejscach po obu brzegach
koryta rzeki Wisły.

racjonalniejszych podstaw, wymaga dowie-
dzionych faktów przekonujących.

Jedno z takich źródeł, położone na le-
wym brzegu Wisły w okolicy Przegorzał i
Bielan, musi być nawet bardzo znaczne, bo
przy brudnej wodzie, płynącej czasem w
korycie Wisły, np. po krótkotrwałym u-
lewym deszczu, odznacza się na długiej
przeźreni jego woda swą czystością, jako
ciemna smuga, od przepływającej z pod
Tyńca wody Wislanej.

Te wskazówki były podstawą i powo-
dem znanego projektu p. nadinżyniera J.
Tuszyńskiego, one też i mnie powodowały
do 20-letniej walki o uznanie wody grun-
towej, jako odpowiedniej dla wodociągów,
i obecnie do głosowania za badaniami wód
gruntowych doliny Wisły. Wysoko cenię
geologię jako wiedzę, tak samo archeologię
i astronomię, ale opierając się na prak-
tycznych doświadczeniach, nie przypisuję
im tak wybitnego znaczenia przy projekto-
waniu i budowie wodociągów, jak im u
nas starają się przyznać higieniści. Astro-
nom np. ma niezaprzeczenie prawo prze-
mawiać w sprawie wodociągowej, bo wszel-
ka woda pochodzi z atmosfery, on tę wo-
dę mierzy, on oblicza jej opady na pewnej
przeźreni, lecz żaden astronom i żaden
geolog nie podał nam dotąd wskazówki,
gdzie szukać, lub skąd brać wodę dla wo-
dociągu, a o to przecież obecnie głównie
się rozchodzi, by znaleźć odpowiednią wo-
dę. Skoro ma być mowa o budowie wo-
dociągu miejskiego, najważniejszą rzeczą
jest oznaczyć, ile nam wody potrzeba i
skąd ją pobierać, na to nie mamy dotąd
stanowczej odpowiedzi od lat 22, wiemy
tylko, że mamy wielki wybór i nader sprzy-
jające stosunki: źródeł regulickich i czatko-
wickich nam każde miasto pozazdrościć
może, a nie jest wykluczoną inoliwość, od-
nalezienia, przy poszukiwaniach i bada-
niach wód gruntowych, równie dobrych i
obfitych źródeł wgłębnych, odpowiedniej-
szych stosunkom finansowym miasta.

Uchwała Rady miasta, by szukać odpo-
wiednich wód gruntowych w okolicy musi-
my znać jako postęp w sprawie wodoci-
ągowej; lecz czy te badania nam przyni-
oszą jak najświetniejsze rezultaty, czego
się spodziewamy i pragniemy, czy też ty-
lko pewność, że i nadal musimy się konten-
tować tem, co już posiadamy i tem prze-
konaniem, żeśmy nic nie zaniechali, by spr-
awę gruntownie wyjaśnić, w każdym razie
lata mija, nim się dołączymy pełnego wo-
dociągu. Bo przypuszciliśmy nawet, iż znaj-
dziemy w dolinie Wisły, lub jakimś innem
miejscu naszej okolicy idealnie dobrą wodę,
w wymogom odpowiedniej ilości, ileż to
czasu jeszcze będzie potrzeba na przepro-
wadzenie dowodu, że ta woda zawsze ta-
ką pozostanie, i że jest i będzie zawsze
stałą i pewną, a ten dowód będzie wyma-
gany.

Wodę dobrą więc znaleźliśmy, ale
czas stracimy, a tę stratę przypłacić muszą
mieszkańcy miasta, ofiarą życia dwóch lu-
dzi dziennie, jak to na pewnych, przez ni-
kogo nie zakwestjonowanych i nie zaprze-
czonych podstawach udowodnitem w osta-
tnim artykule, dotyczącem sprawy wo-
dociągowej. Woda dobra i zdrowa do picia
i użytków domowych, zmniejszy w Krako-
wie śmiertelność o przeszło 700 osób, prze-
cie już to samo warte, by poświęcić na
razie ćwierć miliona złr. na budowę źró-
dłanego wodociągu z Rudawy-Nielepiec dla
studni publicznych, by rocznie 700 ludzi
urałowało od śmierci, pozostawiając odwie-
czną powiastkę płynącą wodą w rynsztok-
kach ulic i ustawieniem kilku wodotrysków
na placach publicznych, przepłukiwanie i
odwadnianie kanałów, polewanie ulic, pla-
ców i plantacji, nycie powozów, zasianie
kołków parowych i t. p. tymczasem innej
wodzie, aż nas i na to stać będzie pozwo-
lić sobie ten higieniczny luksus, aby i do
tych potrzeb użyć wody źródłanej. Na ob-
niżenie śmiertelności i podniesienie zdrowo-
ści głównie wpływa dobra woda do picia
i potrzeb domowych, a te mamy dzięki
Bogu w źródłach Rudawy-Nielepiec. Posu-
kiwania wód gruntowych powinny być lege
artis przeprowadzone, bo są pożądana dla
rozstrzygnięcia kwestji budowy pełnego wo-
dociągu, ale nie powinny powstrzymywać
jak najrychlejszego wykonania wodociągu,
o który się do miasta upominam, kosztu-
jącego stosunkowo mało, a tak zbawienne
skutki zabezpieczającego. Nie czekajmy za-
tem na wodę higieniczną dla innych po-
treb, lecz sprowadźmy jak najszybciej
dobrą i zdrową wodę do picia i użytków
domowych, mieszkańcom miasta, by nie
byli nadal zmuszeni do używania zatrutej
wody naszych studzien. Dziwna to rzecz,
że to przypominam u nas musi technik, a
nie wspiera go żaden higienista, świadomy
skutków i następstw używania naszej wo-
dy studziennej. Wodociąg, który polecam
może przez wieki służyć mieszkańcom mi-
asta, więc jego kosztu nie będą to stracone
pieniądze.

Przypominam więc znów, ten już przed
22 laty przez s. p. prezydenta dra Dietla
tak ulubiony projekt i przypominam go
będę przy każdej sposobności, aż do skutku,
nie tracąc nadziei, że znajdzie ludzi podzie-
lających me zapatrywania i nie lękających
się wypowiedzieć to otwarcie, a wtedy to
dostaniemy wodę dobrą, smaczną i zdro-
wą dla wszelkich użytków osobistych, a
taka woda jest w Krakowie najpożądan-
szą i najpotrzebniejszą.

Walery Kołodziejewski
inżynier.

Z bieżącej chwili.

Wiedeński mityng robotniczy, o którym
leży przed czytelnikiem wyczerpująca re-
lacja w telegramach, zjedną ruchowi robo-
tniczemu nawet słowa uznania pism pół-
rocznych i liberalnych niemieckich. Neue
freie Presse zapewnia, iż o ile robotnicy
walkę o swe prawa prowadzić będą w spo-
sób odpowiedzialny ich godności i na dro-
dze prawnej, towarzyszyć im będzie ogólna
sympatja. Extrapol, która na innem miej-
scu cytowaliśmy, zdobyć się nie może na
słowa podziwu dla „imponującej“ manife-
stacji.

Już przy podobnej innej okoliczności
zauważono, iż żadna frakcja parlamentu
zasadniczo i stanowczo nie jest wrogą
niśli wprowadzenia głosowania powszechnego
w Austrii. Zanim jednakże pojawią się
z tej strony Litawy Janssenowie i Nysseni,
podobno sporo wody upłynie.

Obiegają przez chwilę pogłoski, iż rząd
myśli zrobić ustępstwo domaganom się ro-
botników przez wprowadzenie t. zw. Izby
robotniczych. Byłyby to instytucje podobne
do dzisiejszych Izby adwokatów i handlow-
ców. Obok innych praw i przywilejów po-
siadałyby moc wysłania do Rady państwa
pewnej liczby posłów. Byłyby to zatem
wniosek Plenera, Wrabelta i Exnera, na
który tym razem godzonoby się z góry.

Kombinacja jednak okazała się tym
razem fałszywą. Ślad, iż rząd zezwolił na
odbyte wiecu, nie wynika, iżby solidaryzo-
wał się z akcją mającą na celu rozszerze-
nie Koła czynnych wyborców. Silnie de-
mentują powyższą wiadomość wczorajsze
poobiednie dzienniki wiedeńskie. Rząd stoi
na tem stanowisku, jakie zajął w komisji,
której do zbadania został przekazany przy-
toczony liberalny wniosek. Odrzuca rząd
myśl tworzenia z robotników oddzielnej
zwartej grupy, sformowanej w kadry za-
mknięte już samą ustawą.

Bynajmniej rządowi nie leży na sercu
wyodrębnianie z pośród ogółu osobnej ka-
sty robotniczej, fortytowanie idei klasowej
łączności.

W Cilli obradował wiec Niemców z dol-
nej Styrii. Wiec protestował przeciw po-
stępującemu słowiańszczeniu się krajów
alpejskich.

W Nowym Benatku przemawiał przed
wyborcami poseł Tekly. Sejmik relacyjny
powziął rezolucję, popierającą politykę mło-
doczeską, i witającą radośnie nowinę, iż
„mieszkańcy właściciele większych posia-
dłości“ zamierzają oddzielić się od feuda-
łów i utworzyć nowy klub polityczny sejm-
kowy.

W Pradze czeskiej zażegnał demonstracje
i możliwe ekscesa socjalno-demokratyczne
„Sokół“. Rzecz się miała jak następuje:
Podczas jednej z demonstracji na cześć
Husa poczęto rozdawać kartki zawiadamia-
jąc, iż w Lieben odbywa się dnia 9 b. m.
o godz. 9 z rana mityng robotniczy. Dnia
tego wczesnym rankiem udali się do
Lieben zbrojni policjanci w liczbie 50, nie
zestali jednak socjalnych demokratów, lecz
członków miejscowego „Sokoła“ obchodzą-
cego festyn sokoli. Zgromadzenie „Sokoła“
było wprawdzie zapowiedziane, zarząd „So-
koła“ zatem zasygnalizował o mającym ich
odbyć wiecu socjalno-demokratycznym zwró-
cił się do przywódców partji z przedsta-
wieniami. W razie gdyby socjalni demokra-
ci konieczni chcieli zaburzyć festyn „So-
koła“, zarząd groził, iż „Sokół“ zwróci się
przeciw socjalizmowi. Przywódcy socjalisty-
czni odpowiedzieli na te wywoły odwoła-
niem zaproszeń ze swej strony postawili
jednak żądanie, aby „Sokół“ zaniechał przy
tej sposobności obchodu kościelnego. Była
to właśnie rocznica poświęcenia chorągwi
sokolich. „Sokół“ na ten ostatni warunek
przystał i nabożeństwo zostało odwołane.

Parlament niemiecki będzie obradował
nad interpelacją, jaką wnoszą socjalni-de-
mokraty. Interpelacja dotyczy grubiańskiej
sceny, jak wyprawił prezydent policji stras-
burskiej Feichter deputat katolickiego
wiązków „Fedelta“, przybywającym do nie-
go, w sprawie wymienionego stowarzyszenia

rozwiązanego przez rząd za udział w agi-
tacji wyborczej.

Feichter przyjął deputację niegrzecznie i
wyrzucił się obrażając o wielu wybitnych
osobistościach miasta i kraju.

Między tymi obrażonymi byli ludzie, jak
ks. dr. Müller Simonis, proboszcz Wöhrel,
posłowie do parlamentu Guerber, Simonis
i Winterer.

Skoro się rozeszła wieść o zajęciu w pre-
zydenturze policji, Feichter bezzwłocznie
począł postępować i krząć pogłoski de-
mentować. Pomimo to, utrzymuje się wers-
ja, iż padły w istocie jakieś obelżywe wy-
rażenia.

Donosiliśmy już pokrótce o przesileniu
gabinetowem wywołanem przez srożenie
się chwilowe ministra Peytrala, który ani
chwilę nie chciał pozostawać w minister-
stwie Dupuy'ego. Przesilenie odbyło się z
następujących powodów. Radykałowie nie
zaspalią gruszek w popiele i korzystając
z ustalenia się republiki, zamierzają dalej
prowadzić dzieło walki kulturalnej. Celem
ich pocisków są znowu kongregacje religij-
ne, których ustawowe stanowisko pragną
radykałowie poddać pod dyskusję.

We czwartek usiłowali wywołać podobną
dyskusję w senacie były minister Goblet.
W Izbie deputowanych także akcję podjęł
Barodet i Pichon. Barodet, deputowany
wybrany przez IV okręg wyborczy departa-
mentu Sekwany postawił odnośny wniosek
nagłości. Pichon wniósł interpelację. Izba
odrzuca wniosek nagłości w sprawie pro-
jektu Barodeta, interpelację zaś odczytała
na ciąg jednego miesiąca. Stało się to na
życzenie rządu. Ponieważ za rządem gło-
sowała prawica, i jej było zasługą przechyle-
nie szali na stronę wniosków odraczających,
Peytral przyznający się do radykalizmu
uznał stanowisko swoje za zachwiane i po-
dał się do dymisji. Kryzys została jak wiadomo
zażegnana. Stało się to rzekomo za
osobistą interwencją prezydenta Carnota.

Wedle pogłosek Peytral stawiał równo-
cześnie żądanie, aby Loze został usunięty
z posady. Rada ministrów godząc się z
opinją publiczną przechyliła się ku temu,
tak, że prefekt policji paryskiej w istocie
poczyna przemysliwać o karierze... dyploma-
tycznej.

W sobotę obradował w Paryżu kongres
socjalistyczno-radykalnych komitetów departa-
mentu Sekwany pod przewodnictwem se-
natora Goblet. Kongres zadekretował: znie-
sienie konkordatu, oddzielenie kościoła od
państwa, zniesienie budżetu wyznaniowego,
stworzenie specjalnej ustawy o stowarzy-
szeniach religijnych przy czem istniałyby
przepisy wyjątkowe przeciw dziedzicznemu
przez matrwą rękę.

Dalej żąda kongres rewizji konstytucji w
duchu republikańsko-demokratycznym, znie-
sienia senatu, reformy organizacji sądowni-
czej i municypalnej.

Część ekonomiczna programu stawia na-
stępujące postulaty: Reforma podatkowa
na wielką skalę, organizacja podatków bez-
pośrednich w sensie tym, iż ustawia biernie
ściśle na uwagę zdolność płatniczą opoda-
tkowanego i wymierza ciężary stosunkowo
do niej. Dodatki pośrednie mają być zupeł-
nie zmienione.

Zagał posiadziednie Goblet, omawiając
między innymi ostatnie wypadki dnia. Powie-
dział co następuje: Gdyby ludność była
straciła cierpliwość, podobnie jak ją stracił
rząd, docekalibyśmy się strasznych go-
dzin.

Oprócz Lozego ustępują ze stanowiska
policji paryskiej komisarz d'Hers, także skom-
promitowany w ostatnich rozruchach.

Święto zburlenia Bastylji obchodzonem
będzie w tym roku, jako święto żałobne.
Tak zapowiadają plakaty czarno obwiesz-
zone, rozlepione po rogach ulic Paryża. Loze
zwrócił się do prefekta departamentu Sek-
wany z żądaniem, aby ten ostatni zakazał
pochodu z pochodniami. Komitety, urząda-
jące zazwyczaj zabawy publiczne, odwołały
powyższe zapowiedzi.

Ks. następca tronu rosyjski, udaje się d.
11 b. m. jachtem królowej Wiktorji „Wiktoria
Albert“ do Vlissingen. Wsiędzie na
jacht cawerwic w porcie Victoria.

TAJNE DOKUMENTY ROSYJSKIE

w sprawie obsadzenia tronu w Bułgarii i usunięcia
uzurpatora ks. Ferdynanda Koburg.

(Ciąg dalszy).

83.

Sekretny list dyrektora departamentu policji
państwowej od cesarskiego posła w Bukare-
stwie z dnia 11 czerwca 1890 r.

Najłaskawszy Michale Aleksandrowiczu!
Wasza ekscelencja w najwyższej swej do-
broci raczyła mię zawiadomić, że jest nie-

stosowne bardzo zaopatrzenie naszych a jentów politycznych w zagraniczne paszporty.

Na podstawie zawiadomienia z cesarskiego poselstwa pod dnem 10 maja za nr. 172, pisze minister sekretarz stanu Giers, w liście poufny wystanym do ministra spraw wewnętrznych, że jest przeciwny powstrzymaniu wszelkim energicznym krokom, o jakim wspomina rzeczywisty radca stanu Roszkowski, a głównie przeciwnym jest postanowieniu wystania do Bułgarii przygotowanych na wiadomy cel bomb eksplodujących. Ze względu zaś, że nie można ufać Bułgarom, aby postawili jakiś rok stano-wecy, a tem mniej ażeby wykonali to, o czem w poprzednich telegramach już była mowa, sądzi, że należy nam spieszyć im z czynną pomocą. Ponieważ zaś w Bułgarii osoby, należące do opozycji są bardzo silnie strzeżone przez władze książęce, więc należy w tym razie zachować nadzwyczajną ostrożność i ograniczyć się jedynie na wspieraniu mieszkających w Konstancy populu emigrantów bułgarskich.

Zawiadamiając Waszą Ekscelencją o takim postanowieniu ministra, mam honor prosić, iżby stosownie do zdania pana ministra dalsze kroki w tym względzie powstrzymane zostały.

84.

SERJA DRUGA.

W sprawie ks. Battenberga.

Cyrowany telegram rosyjskiego dyplomatycznego agenta w Bułgarii p. Hitrowo, do rosyjskiego konsula w Bułgarii.

Na podstawie najwyższego rozkazu, udaje się w podróz po Bułgarii wraz z księciem, aby ludność zawiadomić o najwyższej woli naszego cesarza. Zecech pan zatem postarać się, aby nas przyjęto wszędzie z należytymi honorami i owacjami. Użyj pan wszelkich środków w tym względzie, jakiegokolwiek poniesiesz pan koszta na urządzenie ceremonialnego przyjęcia, wszystko będzie panu zwrócone.

85.

Cyrowany Hitrowo do rosyjskiego konsula w Bułgarii.

Minister wojny w Bułgarii (*), zakomunikował mi osobiście, że w Radzie ministerjalnej postanowiono, aby niektóre wydatniejsze figury między zwolennikami przesłego ministerjum, szczególnie urzędniczo uwolnieni od dawniej zajmowanych obowiązków, zostali koniecznie aresztowani. Wedle opinii generała Ehrenrotha środki te są konieczne, ponieważ zbliża się termin zwołania wielkiego sobrania. Gdy tym sposobem osoby najbardziej wpływowe usunęte zostaną od głosowania, najniezawodniej, jak przynajmniej generał Ehrenroth twierdzi, wybór padnie na osoby oddane nam duszą i ciałem. Stosownie do wiadomości, jakie otrzymaliśmy nadzwyczajni komisarze księcia, bardzo wiele osób z dzisiejszego stanu w Bułgarii są zupełnie niezadowolone, a nawet, z żalem dodając, że między nimi znajdują się nasi poddani. Uważam zatem za bardzo właściwe nałożyć hamulec na tych, którzy należą do ludności naszej monarchii, w czem sądzę będą nam pomocni bardzo energicznie działający komisarze księcia. Upraszam zatem waszą ekscelencją o pomoc w razie, gdy tego rodzaju indywidualna trzeba będzie pochwycić.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z Sorocka do Ciehcina.

I.

Mięło lat trzydzieści a chwila wymarszu z Warszawy do południa, robienia się dotąd w moim umyśle, jakby się to stało przed kilku dniami. Sądy to był dzień dla nich, których, dla wielu zaś dzień uwolnienia się od moskiewskiego przesładowania, dzień tak pożądany i oczekiwany, od lat tylu. Wyszli z Warszawy netylko zaprzysiężeni członkowie organizacji, ale i inni, których miłość dla kraju i pragnienie zmierzania się z dziczą moskiewską, pędziła w pola, w lasy, po za mury stolicy. Jakże to wówczas roły się projekta w głowie, jakie to pragnienia ożywały młódź naszą, jaki zapadł rozpromieniał twarze poczciwych rzemieślników naszych, wiele to kobiet wido zwyciężki wieńce dla swych braci, mężów, narzeczonych!

Kiedy padło słowo: „idziemy“, z Warszawy wysnuł się nieprzejrany szereg węzełków podcóżnych. Nikt nie obawiał się niczego, policjant nie jeden widząc zamieszanie ruchów przyszyły wójaków i sty sząc patriotyczną zwrótkę nęcącą doś głośno, cofał się przerażony. Cały dzień 15 stycznia 1903 r. minął jak szal jednogodziny a wieczorem ja i mój pomocnik Władek... krawczyk, znaleźliśmy się w wagonie będącym koleji petersburskiej. Dla czego, zaraz opowiem.

Od komitetu centralnego, otrzymałem rozkaz, wyprodukować kilkuset młodzieży z Warszawy. Trzeba było więc biegać tu i ówdzie, zawiadomić, wysłać pojedynczo zachęcać nawet bojaźliwych i w końcu spełniwszy ów ciężki a wielce odpowiedzialny obowiązek pomyśleć o sobie. O godzinie 6 wieczorem już nie zostało ani jednego subskrybowanego w murach w Warszawie. Mimo zimy, powietrze było łagodne, jakby Boża i natura sprzyjały wyprawie, mającej na celu wywalczenie woiności. Mieszkając ciągle w mieście, nie pojmovalam, co to

znaczy wyprawa bez jutra, w nieznane, odległe okolice i Bożą nie na jakie narażona losy i koleje. Wybrałem się więc w surducie, w jednym surducie! Władek zdobył jakieś palto podobne baranami co mi wydało się dość komicznym. Myśleliśmy wów czas, że to spacer dłuższy, że Moskale nie zastąpią nam drogi, ani karabiny nie będą wyrzucały kul śmiercio-nośnych, ani pałasze nie zranią.

Władek namówił mnie, abymy nie szli z innymi, jako przewodcy a głównie dlatego, że chciał się filut przejechać koleją. Tym dobrodziejem miał być serdeczny jego przyjaciel, konduktor kolei żelaznej petersburskiej, który też zasadił nas do wagonu byłego.

Zjawili się jednak żandarmi i musieliśmy drapnąć z wagonu. Niefortunny ten casus stał się przyczyną pierwszej wycieczki, jakoż po długim krążeniu po polu i zwracaniu się to do szosy, to znowu do rowu, gdyśmy usłyszeli kogós jadącego dotarliśmy aż do Radzymina. Tu przy karczynie, jako w dzień świąteczny w niedzielę pełno stało chłopstwa. Przywitani nas weselo, pytając: — Panowie na spacer? na spacer?

Jeden ze starszych zaczął nawet opowiadać jak przed dwoma dniami znaleziono w rowie przy szosie, śliczną jakąś panią, co miała jedwabne na nóżkach pończochy a ogromną ranę w pierś. Pani tu także chciała widać spacerować, dodał wieśniak w końcu ze śmiechem.

— Szpieg baba i koniec krzyknął jakiś surdutowiec, umykając bokiem do lasu. Jak się później przekonaliśmy surdutowiec miał młyn nad Narwią i podobno wiedział bliższe szczegóły o tej „ślicznej pani“, ale nie chciał mówić, „bo i ściany mają uszy“.

Posiłowmy się w karczynie ruszyliśmy dalej. Rzekła Narew na nasze szczęście jeszcze nie zrzuciła z siebie powłoki lodowej, choć już w wielu miejscach woda stała na lodzie. Nie mieliśmy wielkiej odwagi probowania jego trwałości, ale wspomniony wyżej surdutowiec zapewnił nas najsołennie, że takie dwa fleckiki warszawskie nie zacieją nic wcale, że możemy iść bezpiecznie. Wziął nas za ręce i wszyscy trzej drapaliśmy się wkrótce po pochyłościach m. Sorocka. W małym tem mieście gotowało się i wrzało jak w ulu. Gromady Warszawiaków obległy hotel miejscowy, inni cisnęli się do poczty, żeby zasięgnąć jakich wiadomości, zaś od strony lasu leżącego poza Sorockiem ciągnęły dziesiątki naszych wiarusów wymieniając ze sobą umówione hasła:

- Niech będzie pochwalony
- Na wieki.
- A dokąd Pan Bóg prowadzi?
- Na dobrą robotę!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Przypowieści afrykańskie.

I.

Czy je Stanley rzeczywiście z ust krajowców słyszał bajki owe, które świeżo w *Fortnightly Review* pomieścił, trudno przesądzać, pewną wszakże zdaje się rzecz, iż opowiadając je, nie wahał się do szkie, podanego mu w najwęższej formie pierwotnej przez któregoś z zanzibarskich, towarzyszących mu w długich po Afryce wędrówkach, dorzucić od siebie tego i owego, przystrajając przypowieści tubylców szatami stylu wyrobionego dziennikarza.

Jakolwiekby jednak byłoby, bajki te ze zbyt daleka pochodzą, aby zająć nie miały, najcharakterystyczniejsze tu więc z nich dwie powtarzamy. Pierwszą głośno podróżnik słyszał, jak zapewnia, z ust jednego z mieszkańców Ugandy zachodniej, drugą od niejakiego Kassima z plemienia basoków.

Lampart i pies.

Był onego czasu pies jeden i jeden lampart, które w najlepszej zgodzie żyły we wspólnej jaskini. Karmiły się wspólnie siłami, a łupem dzielili po bratersku. Ale lampart mocniejszym był znacznie od towarzysza swojego i odważniejszym, łatwiej też było mu o pochwytnie zdobyczy. Pies tedy żył wygodnie łupami, znoszonymi do jaskini przez lamparta, rozpróżniał się i rozżył tak, iż stracił upodobanie do łowów nocnych na deszczu i chłodnej rosie porannej. Oczywiście, starał się tańc z lenistwem swoim, różnych ku temu używając podstępów. Zawsze umiał znaleźć wymówkę, gdy chodziło o wyłomaczenie towarzysza, dlaczego nie do wspólnej nie przynosił spiżarni. Wreszcie ułożył sobie plan, który go raz na zawsze uwolnił od narażania się na niewygody i niebezpieczeństwa.

Pewnego dnia o zmierzchu lampart z psem przyjazną wiedli pogawędkę, w ciągu której pierwszy oświadczył, iż zamierza za nadejściem nocy pochwycić piękną, czarną, w saną miarę utoczoną kozę, którą zauważył we wsi, sąsiadującej z ich legowiskiem.

— A więc także czarna — rzekł pies. — To dziwne, bo i ja mam zamiar upolować dzisiaj nocy czarną kozę.

Obaj przyjaciele przepasawszy się, o świcie wybrali się na łąki.

Gdy dotarli do wioski, wspomnianej przez lamparta, pies, życząc mu powodzenia, opuścił go i pobiegł dalej, poczem zawrócił, w celu szpiegowania towarzysza.

Lampart jednym skokiem przesadził otaczającą wieś palisadę, wechem wytopił zagrodę z kozami, chwycił upatrzoną z góry i, zarcując ją na plecy, ponownie z łupem przeskoczył ogrodzenie.

Wówczas pies, który chwili tej wycekiwał, jął krzyżeć, głos zmieniając: „Hola! wstawajcie! Lampart pochwycił kozę! Jest tutaj! Zabijcie go! Zabijcie go!“

Wystraszony wrzawa lampart porzucił upolowaną kozę i zbiegł do kryjówek.

Pies śmiejąc się w duchu, podjął łup porzucony i zaniosł go do jaskini.

— Patrzaj lamparcie — rzekł, wchodząc — jak piękną kozę upolowałem! A jaka cięzka! A gdzie iwoja? Nic nie przyniosłeś?

— Nie, przyszkodził mi mieszkający woski; ścigali mnie, wołając: „Bij, zabij!“ Porzuciłem schwytną kozę i zdaje mi się, że się nią uraczyli. Mniejsza o to, powiedzcie mi się lepiej za przyszłym razem. Dostrzegłem w zagrodzie kozę białą, bardzo łtustą, pochwyć ją jutrzejszej nocy.

— Niemity to wprawdzie wypadek, ale pociesz się. Podzielił się łupem. Zabie rajmy się do ubezpieczenia go.

Obaj razem roznieśli ogień i jeli piec kozę. Gdy się już dopiekła, pies wybiegł z jaskini, i zmieniając głos, zaczął krzyżeć, uderzając o ziemię kijem:

— Nie! Nie! To nie ja! To lampart za dusił kozę! Nie zabijajcie mnie! To lampart ją porwał.

Na odgłos krzyków tych i bicia, lampart pomyślał sobie: „Oho! mieszkający woski aż tu się dostali! mordują psa, a później i mnie zabijają, jeżeli się im nie wymknę“ — i cichaczem zbiegł co sił starczyło.

Pozbywszy się towarzysza, pies wrócił na legowisko, i najspokojniej zjadł kozę, kości tylko zostawiając. Skoro po długim przeciągu czasu lampart zjawił się znowu, zastał psa jęczącą okropnie.

— Co ci się stało, przyjacielu? — zapytał.

— O! o! nie dotykaj mnie, proszę cię, nie dotykaj! Zbity jestem na miarę. O! kości moje! Omało mnie nie zabili — jęczał.

— Biedny przyjacielu! Odpoczywaj w spokoju. W takich wypadkach nie ma jak wypoczynek. Na przyszły raz przyniosę ci białą kozę.

Lampart wyczekał dzień czy dwa, poczem poszedł złowić białą kozę. Pies pobiegł za nim i po raz wtóry w ten sam sposób wyprowadził go w pole.

Trzy razy z rzędu lampart padł ofiarą podstępnie psiego. Zdejty rozpaczliwie postanowił poradzić się wyrocni wszystko wiedzącego czarodzieja Muzimu.

Muzimu mieszkał w gęstwinach dziewiczego lasu, nad brzegiem chłodnego strumienia.

Lampart zbliżył się do nabożeństwem do świętego miejsca i jął błagać czarodzieja: „O! Muzimu, ulituj się nademną! Umieram praszę z głodu. Odważny byłem, silny i śmieśliwy, a oto teraz, choć udaje mi się chwycić łup, jak dawniej, to przeciw zawsze coś mi w uprowadzeniu go staje na przeszkodzie i zabiera mi go w ostatniej chwili. Przyjdź mi z pomocą, o! Muzimu, i daj radę, w jaki sposób dawni dowodzenie odzyskać!“

Po chwili milczenia Muzimu poważnym odparł głosem: „Lamparcie, niepowodzenie twoje dzieckiem jest grupy twojej. Umiesz łup chwycić, ale pies go zjada. Idź i strzeż się przyjacielu, a minie twoja zła dola“.

Lampart, jakkolwiek silny i odważny, nie grzeszył sprytem, nie zrozumiał więc na razie wyrocni Muzimu, postanowił jednak pójść za jego radą.

Nazajutrz oświadczył towarzyszowi, iż zamierza teje nocy upolować kozę płową.

— Patrzaj — rzekł pies — i ja sobie upatrzyłem płową. Najsmaczniejsze jest mięso płowej kozy.

Udano się do pobliskiej wioski, gdzie lampart, jak zwykle, jednym skokiem przesadził palisadę, pochwycił kozę, a zarcując wszysy ją na plecy, tą samą powrócił drogą. Pies tymczasem, ukryty w trawie, jął wosk zmieniając głosem: „To on, to on ten złodziej lampart. Zabijcie go! Zabijcie go!“

Ale tym razem lampart nie uciekał, lecz odwróciwszy się, spostrzegł w trawie psa, powtarzającego jeszcze: „Zabijcie go! Zabijcie go!“

Wtedy złożył kozę na ziemi i rzekł, zbliżając się do towarzysza:

— A więc to ty, fałszywy przyjacielu, Czekaj no nauczę ja cię okradać mnie w przyszłości! — i z oczami zaiskrzonymi rzucił się na psa.

Ten ostatni zwiesił ogon i zaczął uciekać dokoła wsi, aż upatrzywszy sobie szparę w palisadzie, przenknął się nią i wpadł do chaty jednego z mieszkańców, gdzie ukrył się pod łóżkiem.

Właściciel czaty wszakże chwycił oszczep, aby go zabić, co widząc pies przyczołgał się do nog jego i jął je liżać, błagając zmilowania. I ulitował się nad nim — uwiazano go na łańcuchu i przypuszczono do łaski.

Od tej pory pies z człowiekiem w wiernej żyją przyjaźni, ale psa z lampartem śmiertelna dzieli nienawiść. Pies jeży się na widok wroga i zawsze bliskość jego odczuwa. Ze swojej strony lampart woli dziś pozerać psa, niż najłutszejszą kozę.

KRONIKA.

Kalendarz. Dziś: św. Jana Gwałberta; jutro: św. Małgorzaty.

Kalendarz myśliwski. W lipcu polować wolno na jelenie, rogacze, przepiórki i gołębie (od 15-go, płatwo wodne i błotne).

Kalendarz rybacki. W lipcu nie wolno łowić tylko raka samicy, Złwione ryby i raki muszą mieć miarę przepisana. Wszystkie ryby i raki dobrze na wędkę, szczególnie zrna i wieczorem, po drobny deszczu i przy zachmurzonym niebie.

Zakład głuchoniemych zakończył w sobotę 54 rok szkolny. Popis odbył się w obecności rektora ks. Pogonowskiego, ks. Mazuraka, radcy Mandyczewskiego i członka Wydziału krajowego dr. Stelli Sawickiego. W sprawozdaniu wylicza dyrekcja względy, dla których zakład nie odpowiada potrzebom społeczeństwa. Oto zainteresowanie się nim władz i kraju, jest tak małe, iż jedynie nadzwyczajnym wysiłkom dotychczasowych zarządów zawdzięczać należy, że choć ta drobna część z całej liczby głuchoniemych znajdujących się w Galicji, otrzymuje wykształcenie, a nawet sposób do życia. Dyrekcje dotychczasowe wszystkie wiadome były tego, że zakład głuchoniemych powinien działalnością swą objąć cały kraj, jednakże w środkach jest tak ograniczony, iż na niezbędną rekonstrukcję i przebudowę obecnego gmachu, która wedle obliczeń technicznych kosztowałaby 15.000 złr. uchwalili sejm tylko 4800 złr. O resztę, tj. o 11.000 złr. przeszło, postanowiła dyrekcja zwrócić się wprost do ofiarności społeczeństwa. Brak środków pieniężnych jest też pośrednim powodem braku potrzebnych sil nauczycielskich i przeciężeniu tych, którzy z prawdziwym poświęceniem pracują nad rozwojem umysłowym wychowanków zakładu. Dowodem tej pracy był wynik tegoroczny klasyfikacji. Na 78 nianowicie uczniów, otrzymało stopień celujący we wszystkich klasach 23, stopień dobry 44, a zły tylko 11, oprócz tego zaś cały w ogóle popis świadczył o nadzwyczajnej pracy i staraniach gromady nauczycielskiej. Mimo tych trudnych warunków, grono to nie zapomina i o obowiązkach obywatelskich i postanowiło, co szczególnież znaczące należy, wyroby rzemieślnicze swoich wychowanków poddać ocenie publicznej na przyszłorocznej wystawie.

Majątek Towarzystwa wynosi 181.692 złr. 76 ct., budżet zaś, który obraca się zaledwie około kwoty 20.000 złr. zakończył się niedoborem około 3000 złr., subwencje wszystkie wynoszą 11.821 złr. 70 ct.

Z Dzwiniacza pod Solotwiną donoszą o nieszczęśliwej przygodzie, jaka się tam stała 1-go lipca b. r. w kopalni wosku ziemnego i nafity. W szbie nr. 4-ty zajęty był robotnik Józef Zarski, gdy nagle powstał silny wybuch gazów i nieszczęśliwego ziemia zasypała. Kilka dni trwało zanim ciało jego wydobyto.

Wiece. Na miesiąc sierpień i wrzesień zapowiadanych jest kilka wieców w Stanisławowie. I tak: w pierwszych dniach sierpnia urządzają wiec ruscy radykowie, w drugiej połowie lipca partja robotnicza i moskalofle (w Stanisławowie lub Bohorodczanach), w pierwszych dniach września ruscy narodowy. Wszędzie na porządku dziennym sprawa powszechnego głosowania i aglacja przeciw wnioskowi sejmowemu o zaprowadzenie gmin zbiorowych w kraju.

Egzamin dojrzałości w seminarjum nauczycielskim w Stanisławowie nie odbędzie się w bieżącym roku, albowiem w myśl nowej ustawy, nauka w seminarjach męskich będzie trwała cztery lata, a nie jak dotąd trzy. Z powodu tego kandydaci na nauczycieli z roku trzeźszego, którzyby byli przysłali do egzaminu dojrzałości w roku bieżącym, na podstawie nowej ustawy przystąpią do takowego dopiero w roku przyszłym.

Sambójstwo. W nocy z czwartku na piątek około godziny jedenastej w koszarach dla piechoty w Stanisławowie, zastrzelił się zastępca oficera Hudak z 8 kompanji, 95 pułku piechoty. Pozostawił dwa listy do komendanta kompanji i jednego z przyjaciół. Przyczyna samobójstwa dotąd stanowczo nierozjaśniona.

Znowu ulew! Od kilku dni w Stanisławowie i w okolicy pada deszcz prawie bez przerwy, przesłając tylko chwilkami, a stacje meteorologiczne zapowiadają i dalej deszcz. Powódź może się znowu powtórzyć i zniszczyć kraj do reszty, jękkolwiek woda z ostatniego wylewu z pół jeszcze nie ustąpiła. Dla rolników nastal czas bardzo ciężki i aż strach pomyśleć, co będzie — jeśli deszcze rychło nie ustają.

W Stanisławowie dyrektorlorka 17. ośmioklasowej szkoły wydziałowej żeńskiej uchwałała Rada miejska na posiedzeniu dnia 4 lipca b. r. mianować p. Wilmelmine Nemetzową, nauczycielkę starszą teje szkoły.

Nowa czytelnia ludowa została otwartą w Dębnej, za staraniem nauczycielki miejscowej p. Konopkowej.

Aresztowanie ruskich studentów w Wiedniu. O aresztowaniu studentów, a zarazen członków stowarzyszenia moskalofliskiego „Bukowina“ taką składa relację korespondent do *Gazety Polskiej*, wychodzącej w Czerniowcach:

„Ośmiu członków rożnowanego stowarzyszenia moskalofliskiej „Bukowiny“ i czterech radykałów pozostaje jeszcze ciągle w areszcie śledczym. Mylnymi były wiadomości, jakoby sędzia śledczy domagał się zastanowienia śledztwa i uwolnienia aresztowanych. Żądał on tylko tego ostatniego i Rada sądu kraj. przychyliła się do wniosku. Atoli z powodu sprzeciwienia się prokuratora, wyższy sąd krajowy — jak się dowiaduję — nie potwierdził uchwały Rady i oskarżeni pozostają nadal w areszcie.

Głoszą tutaj, jakoby namiestnik Badenii bawiej w Wiedniu, prosił w imieniu ks. metropolity Sembratowicza, iżby nie dopuszczono do ostatecznej rozprawy sądowej. Poglaska oczywiście nie zasługuje na wiarę, trudno bowiem przypuścić, ażeby czy to ks. metropolita, czyli też namiestnik, mogli wkraść w atrybucje sądowe i wywarar jakikolwiek wpływ na sprawę będącą przedmiotem dochodzeń sprawiedliwości. Wszak to nie jest postępowanie administracyjne! Prawdą jest jedynie, że sąd wiedeński zażądał przesłuchania metropolity i biskupa Kninowskiego i możliwa, iż ks. Sembratowicz, znany z dobroci serea, oświadczył, iż dawno przebaczył demonstrantom.

Lwowski dziennik moskalofliska, a za niemi niektóre tutejsze, starają się przedstawić demonstrację, jako chwilowy nagły wybrzyk młodzieży, spowodowany mylnymi wiadomościami o przyjęciu Rusinów w Rzymie. Że tak nie jest, mam dowody niezbitę. Pisałem wam już o liście z Petersburga do Kupczanki. Obecnie wpadł mi w ręce dokument, który znowu rzuca światło na afere z metropolita. Jest to także list, pisany

do jednego z tutejszych przewodców moskalofliskich przez pewnego dziennikarza, znanego *dzejtela* moskiewskiego ze Lwowa.

List to dawny, bo pisany po synodzie ruskim we Lwowie. Autor opisuje w nim szczegółowo przebieg dyskusji synodalnych (Skąd o nich wiedział, gdy każdy z uczestników pod przysięgą obowiązany był do milczenia? *Przyp. koresp.*) i z nich wysnuwa orzeczenie, że metropolita jest ślepe narzędziem w ręku Jezuitów i Polaków, i że dąży do zlatynizowania ruskiej cerkwi. „Należy więc — kończy autor — konieczne urządzić metropolicie jakiegós *figla*, jakąś publiczną demonstrację, któraby go uczyniła niemożliwym na stolicy biskupiej“.

I oto po dwóch latach spełniono radę lwowskiego mentora, a demonstrację urządziła właśnie ta partja, do której list był wystosowany, urządziła zaś za te same „winy“ synodalne, o których pisał *dzejtel* ze Lwowa. Wobec takiego dokumentu chyba jedynie naiwny biurokrata wiedeński uwierył, iż demonstracja była nagłym wybrzykiem! Przygotowywano ją przeciw całej dwa lata.

Już to wogóle wszelkie pojęcie przechodzi nieznaną sferę stosunków ruskich pośród sfer rządzących wiedeńskich. W przestarzałej, centralistyczno-germanizacyjnej biurokracji tutejszej, nie wytwarzając najwyższych stanowisk, panuje przekonanie, że moskalofliska aglacja w Galicji i na Bukowinie jest tylko wymysłem Polaków, którzy chcą wynarodowić „die Kleinarussen“ i dlatego tworzą sobie sztuczną partję „ukrainofilów“, a ci ukrainofle, to nie innego, jeno przebrani Polacy, dążący do ziszczenia... idei jęgiellońskiej! Kto wątpi o autentyczności tej opinji, niechaj postara się mówić o sprawach galicyjskich z taką potęgą ministerstwa spraw wewnętrznych, jak n. p. szef sekcji p. Erb. Dowie się wielu sonzacyjnych rzeczy.

Opinię tę podtrzymują moskalofle, chętnie popierając germanizacyjną centralizację i niechęć do narodowych indywidualizmów, w których im w Austrii, oczywista, nie nie zależy.

Czy po tem wszystkim dziwić się, gdy z Petersburga zaklinają p. Kupczankę, ażeby usilnie popierała obecne stosunki gabinetu austriackiego?

„Kultura winorośli“ pod tym tytułem napisał p. Konrad Niklewicz, b. inspektor winnic w Austro-Węgrzech, popularne dziełko. Zawiera o ro w sobie praktyczne wskazówki, odnoszące się do podniesienia u nas jeszcze zaniedbanej hodowli winnego krzewu. Autor wskazuje, jak ochraniać winną larosól od szkodników owadów, zapobiegać przeciw wszelkim chorobom.

Dziełko napisane przystępnie i ze znajomością przedmiotu, zdobyło liczne rysunki.

Ministerstwo skarbu przyjęło ofertę magistratu miasta Krakowa na zakupno gruntów pofortyfikacyjnych.

Folija wiejska w Rosji. Ministerstwo spraw wewnętrznych opracowało projekt do nowej ustawy o organizacji policji wiejskiej. Nowi agenci policjini, obierani przez zgromadzenia „wiosłowne“, zastąpią obecne urzędy „sotskich“ i dziesiętników, obieranych przez zgromadzenia wiejskie. Liczba ich będzie mniejsza, lecz otrzymywać mają większą gażę i zależeć bezpośrednio od urzędów policyjnych ogólnych.

Ważne wykopaliska. Lekarz wojskowy francuski, Carton, odkrył w Dugga pod Tunisem tunetańską Pompeję w miniaturze. Odgrzebano świątynię Saturna, teatr, dom mieszkalny, świątynię Jowisza i inne budowle, doskonale zachowane, a także mnóstwo napisów. Dugga zwana była przez starożytnych Rzymian Thugga. Wykopaliska prowadzone są przez rząd francuski.

Na miejscu starożytny Kartlaginy znany archeolog, Piotr Delattre, odgrzebał mur grubości czterech metrów, składający się z amfor, napełnionych ziemią i postawionych szerecznie jedna przy drugiej. Amfory te noszą napisy, malowane farbą czerwoną i oznaczające daty konsularne. Najstarsza pochodzi z roku 43-go przed Chrystusem i wymienia konsula Bibiusa i A. Hirtiusa, następną z roku 33-go przed Chrystusem z czasów konsula Valcatiusa Tulliusa i Paetusa.

Zamach. *Noweje Wremja* podaje następujące szczegóły o zamachu na życie K. P. Pobiedonosewa. W dniu 3 b. m. o godzinie 4 teje po południu do nadprokuratora Synodu K. P. Pobiedonosewa, bawięcego na letnieniu mieszkaniu w Carskim Siolu w jednym z donów pałacowych, przyszedł nieznan człowiek, ubrany skromnie, o wyglądzie chorobliwym, na kulach i zażądał, ażeby mógł widzieć z nadprokuratorem w sprawie niecierpiącej zwłoki. Lokaj zrazu oświadczył, że p. nadprokurator nie przyjmuje na letnieniu mieszkaniu żadnych petentów, więc jeżeli ma prośbę, to niech się uda do Petersburga, ale następnie, wskutek nalegania przybyłego, zgodził się o nim oznajmić swemu panu. Jak tytuł K. P. Pobiedonosew wyszedł do nieznanego i zapytał, czego sobie życzy, ten wyciągnął z kieszeni nóż składany, i zamierzył się, chcąc uderzyć, ale na szczęście, stojący przy drzwiach kamerdyner schwytał nieznanego za rękę, a potem zamknął go w pokoju, z którego K. P. Pobiedonosew dopiero co wyszedł. Natychmiast przybyła policja; przestępca zupełnie był spokojny, zamknął nóż i nie okazywał żadnego oporu i z począłku mówił, że poprostu wypadkiem wyjął nóż razem z chustką do nosa, że to tylko zdawało się, iż się zamierzał, czego wcale nie myślał zrobić, a następnie dopiero mówił, że chciał tylko przestraszyć. O wypadku dano znać niezwłocznie i do Carskiego Siola przyjechali: prokurator izby sądowej, prokurator sądu okręgowego i sędzia śledczy do spraw szczególnie ważnych. Sprawca zamachu pozostaje w domu policjnym w Carskim Siolu. Jest to jeszcze młody człowiek lat 25-ciu, nazwiskiem Hiacyntow. Wychował się w seminarjum duchownym i wyszedł z V klasy. Od marca r. b. do dnia 1 lipca przebywał w klinice chirurgicznej, lecząc się z choroby nóg. Śledztwo dalsze się prowadzi“.

*) Rosyjski generał Ehrenroth.

OGRÓD „UJAZDÓWKA”

świeże, kawa, śmietana, mleko podaje się gorące lub zamrożone chleb wiejski zdrowotny dwa razy dnia świeży, masła i sery różne. Piwa cała zapasowana w doborowe i naturalne wagi rskie, austriackie, francuskie wina i szampań. Wódki i nalewki wszelkiego gatunku. Na większe zebrańia odstępuje lokal wraz z usługą. Co niedzielę i środę koncert muzyki krakowskiej (Harm. m. j.), występ wolny. Kuchnia wyborna, potrawy smacznie przyrządzone, aobiamet przyjmują na śniadania, obiady i kolacje, ciasta codziennie. Pozostałe z poważaniem Zarząd ogrodu „UJAZDÓWKA”.

w Krakowie, przy ulicy Krowoderskiej pod l. 131 (dom własny) [przed watem] fortyfikacyjnym założony został dla wygody Szanownej P. T. Publiczności, urządzony na sposób warszawski z altanami, dla dzieci zabawy (huśtawki), strzelnicie wiatrowe, kręgielnie, nowego systemu (pod górę bhyżają) i t. p. Lokal restauracyjny sympatycznie umebłowany, pomieszcza bilardy oraz czytelnię. Kuchnia wyborna, potrawy smacznie przyrządzone, aobiamet przyjmują na śniadania, obiady i kolacje, ciasta codziennie. Pozostałe z poważaniem Zarząd ogrodu „UJAZDÓWKA”.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Od wyrazu zwykłym drukiem 2 et., tłustym drukiem po 5 et., Minimum ceny ogłoszeń 2.5 et.

Ważne dla wszystkich! Kto nie chce, aby ubranie jego tak letnie jak i zimowe straciło formę i ochronię je od moli, niech kupuje: **Ramienniki (wieszadła)** osnowe, zapuszczone, wszelkiego formatu, zastosowane dla Pan i Panów, na garderobę P. T. Oficerów i Urzędników na uniformy, po 10 et. sztuka w handlu: żelaza, Sukienicze 21-22, L. Habskiego, w magazynie przyborów koscielnych St. Przybylskiego, Rynek Lilia A B-46 Jana Elera, ul. Karmelitańska 18, w Składzie lamp Dittmar, Jana Erker, ul. Szewska 12, w Pierwszej Poiskiej fabryce rękawiczek, A. Mirkiewicza, ul. Grodzka 1. 31, w Bazarze krajowym, róg ulicy św. Anny i Wiśniej w Krakowie.

Osoba inteligentna wdowa, zna języki, żyje wyjechać jako towarzyska do wód lub za granicę lub też w zastępstwie matki z dziećmi. Wiadomość: ul. Golebia 15, 11-gie piętro, po prawej. Tamże do sprzedania lustro weńskie i zegar. 279 3 6

Panna uzdolniona w krawiectwie, zna poszukuje miejsca w Krakowie, ulica św. Jana Nr 28. E. Banasiewicz. 280

Dotrzebny jest zdoły stolarz (modelarz). Podgórze, odlewnia żelaza. 276 2 2

Letnie mieszkanie

o 13 km. oddalone od Krakowa, składające się z 3 pokoi i kuchni, pół godziny drogi oddalone od Swoszowic, w pobliżu lasów. Zródło siarczane w miejscu. 6 4 2

Adres: S. O. Świątniki górne.

Potrzeba Rządu zdolnego

z dobrymi świadectwami i kilkoletnią praktyką. Zgłoszenia przyjmuje handel Wgo Michała KARASIA, Kraków. 659 3 6

Dom do sprzedania

Nowo wybudowany dom w Podgórzu, w miejscu, o 11-tu dużych pokojach, z dużym ogrodem i piwnicami jest do sprzedania za bajeczną cenę. Na hipotece może zostać jakkolwiek kwota; również ustatkować może zamiana onej realności na parcelę budowlaną w Krakowie. Wiadomość w Krakowie, ul. Stradom Nr. 18. Dittowska 1. 44, II piętro, w biurze materiałów budowlanych. 322 8 20

Skład towarów żelaznych i norymberskich

EMANUEL TILLES

W KRAKOWIE

przy ulicy Grodzkiej, l. 36 (we własnym domu). Poleca swoje zapasy towarów jakoto: noże, widelce, łyżki z różnego metalu, szczyrki, korkociąg, nożyce i brzytwy. Waży balansowe, kuchenne i decymalne. Przyrządy i naczynia kuchenne, żelazne i blaszane emalowane. Samowary, turskie, tace, ceraty. Narzędzia rzemieślnicze, żmuki, łódki, okucia i t. p. Główny skład kas ogniotrwałych. Piece żelazne, tace przed piec, łożka, umywalnie i wieszadła. Ceny najumiarkowańsze i stałe. 421 10 10

Największy i pierwszy koncesjonowany ZAKŁAD POGRZEBOWY

„POMPES FUNEBRES”

A. SZAFRAŃSKIEGO W KRAKOWIE

Wesoła, ulica Kopernika Nr 32, dom własny. FILJA przy ulicy Mikołajskiej Nr 26.

Postada w wielkim wyborze

Sarkofagi i Trumny niklowe, stalowe, metalowe, dębowe i z miękkiego drzewa. Materace i Poduszki do trumien, wszelkie ubrania żałobne. Krzyżki i Krzyże nagrobkowe. Pomniki kamienne, zawsze kilka Grobów mur wanych, tak do odstąpienia, jak i do najęcia. Katakumby do składania ciał na wieczność.

Wielki wybór wienieców z sztucznych, jak i z żywych kwiatów Szarfy z napisami do wienieców.

Najpiękniejsi: karawany, tak oszklone jak i nieoszklone. Zaprzęgi do wyboru: konie białe lub kare.

REMIZY, POWOZY PAROKONNE I JEDNOKONNE.

Wysła ludzi w bogatych uniformach do asystencji przy pogrzebach. Zakład urządza pogrzeby od najwspanialszych do najskromniejszych, w najdrobniejszych szczegółach, rzetelnie, po bardzo umiarkowanych cenach i ze ścisłą punktualnością.

Podejmuje się sprowadzania zwłok z zagranicy jak również i przewożenia tychże tak w kraju jak i zagranicą.

Telegramy: A. SZAFRAŃSKI, ulica Kopernika, Nr 32, 706. FILJA: ulica Mikołajska, Nr 16.

FRANCISZEK CEMBRONOWICZ

majster szewski

w Krakowie, ul. św. Tomasza l. 21, filia ul. Florjańska l. 15, 644

poleca w doborowym zapasie

obuwie własnego wyrobu

damskie od 3 złr. 25 et., męskie od 4 złr. 25 et., buty od 9 złr. 50 et. i wyżej stosownie do wymagań, oraz przyjmując do reparacji obuwie męskie, damskie i kalosze.

Poszukuje się w okolicy plant lub na najbliższym przedmieściu

mieszkania parterowego

z kilkoma ubikacjami z ogródkiem, w suchym położeniu. Blizsza wiadomość w handlu A. HAWĘKI

Na pamiątkę Pierwszej Komunii św. i Bierzmowania

także na nagrody: Obrazki św. i książeczki polskie do nabożeństwa poleca: 105 15 7

specjalny Skład artykułów dekoracyjnych Kazimierza Zajączkowskiego pod „Aniołem”, plac Marjański l. 8 w Krakowie.

! Ważne na sezon wiosenny i letni!

Bracia M. Iscowitsch

POSIADACZE KILKU MEDALI I SKŁADÓW WE WSZYSTKICH STOLICACH W EUROPIE.

Główny skład dla Galicji:

Rynek gł. W KRAKOWIE Rynek gł. Nr. 12. Nr. 12.

Nowy i największy Zakład ubiorów

polecają Szanownej Publiczności ubiory własnego wyrobu dla mężczyzn, chłopców i dzieci z poręczonych dobrych materij i najmodniejszego kroju po zadziwiająco niskich cenach.

Zamówienia według miary będą punktualnie wykonane, a nieodpowiedni towar będzie naprotw przyjęty.

Bracia M. Iscowitsch.

Centralny skład w Wiedniu I, IX Garelligasse 4.

Główny skład dla Rumunii w Bukareszcie - Chevalier de Mode - Strada Covaci Nr. 2 u. 9, »Bazar de Roumanie» Strada Selari Nr. 7. - Składy w kilku głównych miastach itd. - Główny skład dla Serbji w Belgradzie - Palais Royal - Fürst Michael Strasse Nr. 6, »Bazar de France». Składy tylko w Kragujevatz i Pożarevatz. 601 9 24

Eksport do wszystkich krajów.

Największy wybór.

Największy wybór maszyn do szycia Singera ręczne od 28 do 48 Złr. nożne 30 65

gotówka 10% taniej.

Józef Jwanicki

mechanik i specjalista

Lwów Kraków

Hotel Żorza Rynek 25.

proszę przysłać katalogi

o łaskawe zlecenia.

C. k. uprzyw.

Pierwsza styryjsko-polska

FABRYKA MARMOCRYTU

w Krakowie, Zwierzyniec L. 40,

wyrobia 509 11 104

dachówki, posadzki, schody, pomniki, oraz płyty do stołów, konsoli, luster, kominków, stolików nočných, umywalni, również i do wykładania ścian, sufitów itp. Kominki, parapety do okien, profile, postumenty do zegarów, kapitele, filary itp. przedmioty w zakresie kamieniarstwa wiodącego.

Pod względem kolorów, w r. 1831, w Marburgu 18. 6, tudzież metalem państwowym na wystawie w Krakowie 1837 r.

Pod względem kolorów, w r. 1831, w Marburgu 18. 6, tudzież metalem państwowym na wystawie w Krakowie 1837 r.

z zupełności nasladujące wszelki naturalny marmur, porfir, jaspis, granit, onyx, malachit, lapis lazuli itp. po cenach nieporównanie taniejszych od prawdziwych kamieni.

Odmianowa srebrnym medalem za usługi na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie w r. 1831, w Marburgu 18. 6, tudzież metalem państwowym na wystawie w Krakowie 1837 r.

APTEKA „KORONA”

POD Józefa Trauczyńskiego

w Krakowie, w Ryuku głównym l. 22, naprzeciw Ratusza, pozostająca pod zarządem

JÓZEFA SŁECKOWSKIEGO, magistra farmacji

poleca

Perfumy francuskie i angielskie, wodę kolońską oryginalną i wyrobu własnego. 48

Jako nowość: Wodę kolońską kwiatową z zapachem fiołkowym, konwaljowym i bżowym wyrobu Józefa Słeckowskiego. Nadto różne mydła, pudry, oryginalne i własnego wyrobu i inne środki toaletowe. Cognac leczniczy, prawdziwy francuski, krowiankę Dra Haya, zawsze świeżą Wody mineralne.

500 par rogów jelenich, Banany i Ananasy świeża sa-ninę w całości lub częściowo żywe i gotowane RAKI codziennie świeże, poleca K. Knoreck i Spółka

Pierwszy handel dziczyzny i towarów kolonialnych w Krakowie. Jaja pantareze (afrykańskie) zakupuje powyższy handel po 610 1 złr. 80 et. kop. 4 4

RESTAURACJA

TURLIŃSKIEGO

w Krakowie

w hotelu „pod RÓŻĄ”.

Obiad za 1 złr.

Środa d. 12 Lipca.

Krupnik z drobiu. Chłodnik. Rosół z tartem ciastem.

Kapusta włoska faszerowana. Paszteciki francuskie. Pasztecik z sarny, sos tatar. Szt. mięsa z mizerją. Polędwica. Zrazy obowozne. 1/2 kurczak smażony. Barania z buraczkami.

Tartoletki z morelami. Pierogi z borówkami.

Młody człowiek

biegły w piśmie, w języku polskim i niemieckim znajduje natychmiast umieszczenie. Zgłoszenia pod adresem: Dr. St. Olszewski w Jasle. 656 3 3

Gorsety damskie

oryginalne francuskie i wiedeńskie, znane z dobroci, poleca w wielkim wyborze

MAGAZYN STROJÓW DAMSKICH

MARJI PRAUSS

w Krakowie, ul. św. Anny Nr. 3. Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotnie. 431 18 30

OSOBA

inteligentna, młoda, poszukuje miejsca jako towarzyska Pani, wyręczając ją przytem w czynnościach domowych, lub w domu wdowca jako zarządczyni i opiekunkę dzieci. Adres: „Posada 185” post-restaurante Podgórze.

Młody inteligentny

PRAKTYKANT

poszukuje miejsca przy większym majątku ziemskim bez wynagrodzenia. Kandydat obeznan z gospodarstwem przy swoim majątku. Adres: K. I. poste-restaurante Krzeszowice 13

LOD

w mniejszej i większej ilości sprzedaje 667 3 6

pierwszy handel dziczyzny i towarów korzennych

K. Knoreck i Spółka

Kraków, Florjańska 23.

Magazyn obuwia

Marji Derdzikowskiej

pod kierownictwem Bronisł. Dobrzańskiego w Krakowie

ul. św. Jana 4 (drugi dom od A-B), poleca

obuwie męskie od 3-50 złr. obuwie damskie od 3-25 złr.

Zamówienia wykonywa punktualnie z najlepszego materiału i w najkrótszym czasie. 499 16 7

Magazyn obficie zaopatrzony w gotowe obuwie.

Prośba!

Starzec osmdziesięcioletni wraz z żoną wiekową, były obywatel z Królóstwa, nie mogący zapracować, zrzucony z powodu udziału w wypadkach 1846, 1863 roku, udaje się do wspaniałomyślności Rodaków tak tutejszych jak i zamiejscowych, w kąpielach zostających o ratunek w nędzy. Łaskawe datki przyjmuje Adm. „Kurjera Polskiego” w Krakowie, pod lit. W. Z.

Sokół i Sokolica

dwa gatunki wódek uznanych przez powagi lekarskie za zdrowotne, wyrabia i sprzedaje

Zarząd dóbr Plaza p Chrzanów.

Również nabywać je można we wszystkich pierwszorzędnych handlach korzennych Krakowa, Lwowa i miast prowincjonalnych. 536 12 12

TOWARZYSTWO POWROZNICZE W RADYMNIE

Stowarzyszenie zarejestrowane z pomocą ograniczoną i subwencjonowane przez wysoki Wydział krajowy we Lwowie pole a swoje

WYROBY POWROZNICZE I SIECIARSKIE

tudzież pasy do maszyn, liny kafarowe i promowe, girty do wybijania wózków, chodniki na korytarza i t. p.

Wszelkie wyroby ordobne, jako to: nakrycia salony, wa na st. l. firanki do okien, siatki do łożek dziecinnych, torbki myślowskie, hamaki, sieci do polowania, sieci na konie od mnech i śniegu itd. wykonuje nasz stypendysta, który się kształcił kosztem Wydziału krajowego w fabrykach w Wiedniu i Pöhlarn.

Skład komisowy: handel p. Antoniego SWIDERSKIEGO w Tarnowie 1-7 5 12

DYREKCYJA: Ks. Leon Pastor, Marceł Swiechowski.

Z dniem 1 sierpnia b. r. przenoszę mój

ZAKŁAD WYCHOWAWCZY dla chłopców

z Kołomyi do Lwowa.

Do Zakładu przyjmować będą uczniowie uczęszczających do szkół publicznych, jakoteż uczących się prywatnie lub przygotowujących się do szkół zawodowych.

Wszelkich bliższych informacji udzielam na żądanie listownie w Kołomyi, a od 12-20 go lipca ustnie w hotelu Europejskim we Lwowie

638 2 2

Władysław Axentowicz.

NAJTANIEJ Z WIEDNIA!

Środki desinfekcyjne każdego rodzaju. Carbollinum do impregnowania drzewa. Farby, lakiery i wszystkie potrzeby lakierniczo-malarskie.

Story i żaluzje po nader niskich cenach, i wszystko, czego kto tylko zażąda dostarczają najtaniej: 534 9 17

ALBIN KRAJEWSKI

Wiedeń, IV. Wiedener Hauptstrasse 51.

Cenniki na żądanie gratis i franco.

SKŁAD PIWA I PORTERU Z BROWARU ARCYKSIĘCIA ALBRECHTA w Żywcu.

Takowe sprzedają po następujących cenach: Piwo cesarskie . 10 ct. Porter . 16 ct. marcowe . 12 „ Ale . 16 „

Przy odbiorze 10 butelek naraz odpowiedni rabat. Również przyjmuję zamówienia na piwo żywieckie w beczkach. 539

G. LAZAR. — KRAKÓW,

ulica św. Jana, l. 9, na dole w podwórzu.

RUDOLF HERLICZKA, Kraków, Plac Marjański l. 1, „pod Murzynami” C. k. Skład specjalnych tytoni i cygar.

oleca rany do obrządku, papier litery i w kartkach w najnowszym guście, perfumy, mydła o różnych zapachach, po bardzo niskich cenach, szczytki, szczytki do zębów, grzebienie, ramki z drzewa i metalu i wyroby japońskie, jako też wyroby skórkowe na nową monetę. Dla J. M. W. Księży poleca obrazki koronkowe francuskie z pierwszorzędnym fabryk po cenach fabrycznych.

Wydawca, szczyt i odpowiedzialny redaktor: Dr. Józef Orłowski. Druk Wł. L. Ancyzya i Spółki, pod zarząd Jana Gadowskiego.

Bracia BILEWscy w Krakowie obok kościoła N. P. Marji polecają w wielkim wyborze po niskich cenach na obecny sezon świeże fasony kapeluszy męskich i dziecięcych.